

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 352. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515385445312/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- et andet rum end det opvarmede. – *lure*: tage sig en lur. – *Dennemand* (udt. *dænmæ*): fanden.
- 202 *Herraldsogden*: se n.t.s. 124. – *Bulaxe el. Bolaxe*: kraftig tommerøkse. – *Den er det virkelig*: Fortællingen er dog ikke historisk korrekt. – *sebanden*: frugtsovmelig.
- 203 *Fødebur(t)*: forråds-kammer. – *Sandskyldige*: i sandhed skyldige. – *Jeg troer (...) at vi er i Hundedagene*: jeg tror, alle er fra forstandene; udtrykket kommer af, at man mente, der i hundedagene – 23. juli–23. aug. – var særlig risiko for, at hunde blev gale. – *Canopeten*: lille sofa.
- 204 *Hieroglypherne*: De første tydinge af l. var dog fremlagt 1822 af den fr. orientalist J.Fr. Champollion. – *fæstelig*: om ejendom, som ikke er bortfæstet (dvs. livsvarigt overdraget til jordbruger mod visse ydelser, fx hoveriarbejde.) – *Eller(ne)*: mose med eilekrat. – *Sneppen*: se n.t.s. 25. – *den jydsk Adel*: vedtog 1523 på Viborg Ting en undsigelse af kong Christian II; den blev overbragt kongen af rigsråden *Mogens Munk*. – *anstod*: behagede.
- 205 *Sted*: slyiske tid. – *Coloniherne*: hvor skatoffeltyskerne (se n.t.s. 50) holdt til. – *Alhedens Kongeskov*: plantagen ved Haverdal, hvoraf den ældste del blev plantet 1790. – *Alen*: 1 a. = 0,63 m.
- 206 *den (...) indviende Formular*: begravelsesritualets *Af jord er du kommet / Til jord skal du blive. / Af jorden skal du igen opstå*. – *Tøften*: uopdyrket jordstykke ved gård.
- 207 *øverste Part i Mesterlectie*: sidste del af skolen inden studentereksamen. – *Hundredagsferien*: sommerferien (blev holdt i hundedagene, se n.t.s. 203).
- 208 *Pris*: om snustobak: dosis; så meget, som man kan tage med to fingre. – *Flint*: (flinte)bøsse. – *Krudthorn*: beholder til krudt. – *Blyvand(et)*: øjenbædvand af blyeddike, destilleret vand og vinånd.
- 209 *første Prutsedag (...)* *Festhaven*: se n.t.s. 66. – *fær (...)* *fort*: fortsatte.
- 210 *Portefeuille*: dokumentmappe. – *attraperet*: pågrebet. – *Maltrop*: ca. 30 km s.f. Silkeborg. – *Aaresvad*: i Stendalgårds plantage ca. 7 km v.f. Aunsbjerg. – *Creatur*: dyr. – *forfare med*: behandle.
- 212 *Rørdrummens Sægesang*: se n.t.s. 14.

De tre Helligaftener

Trykt første gang i *Dansk Folkekalender for 1841* (1841). Optrykt i *Nye Noveller* (1843) og *CmN VI*. Om varianter: se *SSk XXVI*, 268f.

Omfornning af et folkesagn, tidligere fortalt af B. i *Jydske Røverhistorier* (i tidsskriftet *Høpen*, 1824, *SSk VI*, 143).

- 213 *Snabeshøj (...)* *Landstinget*: På Snabegaard (om stednavne, se kort s. 328) blev der holdt landsting indtil 1805. – *Torp*: her: lille landsby, bestående af enkelte gårde og huse udflyttet fra større landsby. – *Uannet*: Vandet. –